

Voor leerkrachten

DRAAIBOEK KLASSENFEESTJES

Omdat iedereen erbij hoort!

INHOUD

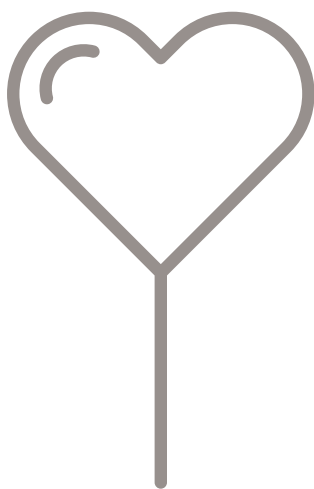
1. Voorwoord	3
2. Inleiding: Waarom een klassenfeestje voor de hele klas?	4
3. Tips voor de organisatie en uitvoering	6
- Voorbereiding	6
- Uitvoering	8
4. Tips voor spelletjes	11
- Bekende spelletjes	11
- Nieuwe spelletjes	12
5. Tips voor knutselen en kleuren	13

1.

VOORWOORD

Het project Klassenfeestjes is een deelproject van Druk & Dwars, een samenwerkingsverband tussen de Rijksuniversiteit Groningen en verschillende gemeenten in Groningen en Friesland. Druk & Dwars is er op gericht om ADHD-diagnoses bij kinderen waar mogelijk te voorkomen, door ouders en leerkrachten in een vroeg stadium voorlichting en handvatten te bieden. Door het werken met drukke kinderen en hun ouders, merkte het team van Druk & Dwars, dat één van de moeilijkste dingen waar een deel van deze gezinnen mee kampt, sociale uitsluiting is. Veel van deze kinderen krijgen bijvoorbeeld nooit een uitnodiging voor een verjaardagsfeestje. Niet alleen drukke kinderen dreigen buiten de boot te vallen op school. Kinderen die verlegen zijn of in armoede leven, de Nederlandse taal (nog) niet optimaal beheersen, of op wat voor manier dan ook als anders ervaren worden, liggen soms buiten de groep. Dit is zorgelijk, want er niet bij horen is niet leuk.

Als sommige kinderen af en toe de hele klas uitnodigen voor hun verjaardag, dan zijn er geen kinderen meer die nooit een feestje hebben.

Druk & Dwars medewerker Laura Batstra bedacht daarom samen met muziekleraar Wim Venema het project 'Inclusieve Klassenfeestjes'. Als sommige kinderen af en toe de hele klas uitnodigen voor hun verjaardag, dan zijn er geen kinderen meer die nooit een feestje hebben. Laura en Wim begonnen met het organiseren van feestjes voor de klas van hun eigen kinderen en merkten dat zowel klasgenootjes als ouders enthousiast waren over het concept. Hun kennis en ervaring wilden de initiatiefnemers graag delen. Een samenwerking met Stichting Kinderpostzegels Nederland maakte dit vervolgens mogelijk. In dit draaiboek vindt u tips en tricks om een klassenfeestje te organiseren. Ook zijn de eigen ervaringen van de initiatiefnemers opgenomen. Na een korte inleiding over het waarom van klassenfeestjes volgen tips over de organisatie en uitvoering en tips over activiteiten.

Deze versie is speciaal voor leerkrachten ontwikkeld. We realiseren ons dat leerkrachten het erg druk hebben, maar hopen toch dat ze met het organiseren van een klassenfeestjes ouders inspireren en laten zien hoe je als ouders een klassenfeestje kan organiseren. De ouders van de jarigen zullen natuurlijk waar het mogelijk is (financiële) ondersteuning moeten bieden. Het klassenfeestje zelf kan al dan niet onder schooltijd op school plaatsvinden. Of dit door één leerkracht geleid kan worden is van vele zaken afhankelijk. Ouders zullen misschien niet in de klas mogen zijn (bijvoorbeeld in coronatijd). Wellicht dat het handig is om een collega mee te laten doen. Een klassenfeestje kan een eenmalig feest zijn voor een paar kinderen die dat willen, maar bijvoorbeeld ook een periodiek terugkerend feest voor alle jarigen in een bepaalde periode. Dit alles ter eigen invulling.

Wij vinden het belangrijk dat er zo nu en dan een feestje is waarbij alle kinderen uitgenodigd worden.

Succes en veel plezier!

Laura Batstra, Wim Venema, Marc Conradi en Elin Hondebrink – juni 2022

www.klassenfeestjes.nl

2.

INLEIDING: WAAROM EEN FEESTJE VOOR DE HELE KLAS?

De belangrijkste reden om een klassenfeest te organiseren, is dat het een mooie manier is om met z'n allen iets tegen sociale uitsluiting te doen. Er zijn verschillende redenen om een klassenfeestje te geven:

- 1) Gewoon een feestje voor en met de hele klas.
- 2) Eenmalig een feestje organiseren voor de kinderen die in een bepaalde periode jarig zijn.
- 3) Periodiek een feestje houden voor de kinderen die jarig zijn geweest in een bepaalde periode (bijvoorbeeld eens per kwartaal voor alle jarigen in dat kwartaal).

De belangrijkste reden om een keer een klassenfeest te organiseren, is dat het een mooie manier is om met z'n allen iets tegen sociale uitsluiting te doen.

Andere redenen om een keer een klassenfeest te overwegen zijn:

- Het is een onopvallende en leuke manier om kinderen **al vroeg te leren dat iedereen erbij hoort**; ook degenen die ze misschien een beetje raar of niet zo aardig vinden. Soms kan een klassenfeest een mooie aanleiding zijn om met kinderen in gesprek te gaan over hoe belangrijk het is om niemand buiten te sluiten en dat we bovendien allemaal iets kunnen doen om dat te voorkomen.
- Kinderen hoeven niet veel geld uit te geven aan het cadeau voor de jarige(n). Als iedere leerling namelijk 1 of 2 euro per jarige doneert, dan kan er voor iedere jarige job iets leuks ter waarde van minstens twintig euro gekocht worden. Ter vergelijking, op Nederlandse kinderfeestjes geeft iedere genodigde gemiddeld negen euro uit aan een cadeautje.
- Wanneer een kind, bijvoorbeeld door een verhuizing, nieuw is op school, kan een klassenfeest een mooie binnenkomer zijn.
- Wanneer een kind zelf vaak vergeten wordt bij feestjes van klasgenoten, kan een Klassenfeestje een manier zijn om hier verandering in te brengen. Niet iedereen zal 'terug uitnodigen', maar een aantal kinderen wellicht wel.
- Vlak na en vlak voor de zomervakantie is het vaak erg druk met allerlei activiteiten, en ook met feestjes van alle kinderen die jarig zijn in de zomervakantie. Zoals één van de door ons geïnterviewde leerkrachten in het onderzoek aangaf, hebben klassenactiviteiten aan het begin van een schooljaar vaak een positieve invloed op de sfeer in de klas. Als twee of drie leerlingen die jarig zijn in de zomer samen een klassenfeest geven aan het begin van het schooljaar, dan begint het schooljaar dus voor de hele klas én de leerkracht goed.

3.

TIPS VOOR DE ORGANISATIE EN UITVOERING

In dit hoofdstuk geven we tips bij het voorbereiden en uitvoeren van een klassenfeestje.

A. Voorbereiding

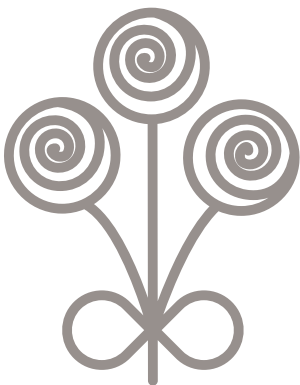
Denk tijdens de voorbereiding van een klassenfeestje aan de volgende zaken.

Leerkrachten en ouders: Overleg met ouders of ze hiervoor voelen. En natuurlijk met de kinderen. Als er een paar kinderen feestvarken zijn, bespreek met de ouders dan duidelijk de taakverdeling: De ouders kopen, maken en betalen alles: eten, drinken, cadeaus en uitnodigingen. Stel samen het programma op. De leerkracht heeft hierin vanzelfsprekend een vetorecht.

Waar? Het feestje kan op school gegeven worden, maar natuurlijk ook op een andere locatie. Denk aan een gymzaal, zwembad. Is dit niet gratis te regelen? Dan betalen de ouders de huur, of laat ze de gemeente benaderen om deze locatie gratis te verkrijgen. Vraag bijvoorbeeld iemand uit de gemeentepolitiek om dit aan te kaarten.

Zie www.drukendwars.nl/download-pagina/ voor een handleiding hoe dit aan te pakken. Bij ons heeft dat goed gewerkt.

Veiligheid en betaalbaarheid zijn de belangrijkste factoren bij het kiezen van een locatie.

Wanneer? Schooltijden zijn natuurlijk altijd geschikt. Daarbuiten is een zondagmiddag of woensdagmiddag voor de meeste kinderen een geschikte moment. Op zaterdag zitten veel kinderen met sportwedstrijden en kun je veel afzeggingen verwachten.

Hoe laat, hoe lang? Wij hebben een aantal feestjes georganiseerd van 14.00 tot 17.00 uur, na de lunch en voor het avondeten. Klassenfeesten zijn intensief en na drie uren spelen zijn de kinderen (en volwassenen vaak ook) wel toe aan wat rust. Een half uurtje korter is ook prima, langer is niet aan te bevelen.

Begeleiding: Bij ouders raden we aan per vijf kinderen grofweg één volwassene als begeleider. Voor leerkrachten ligt dit anders. Bekijk wat mogelijk is en betrek collega's erbij. Of eventueel oudere kinderen.

Leuke ideeën
voor
uitnodigingen
vind je op
pinterest.

Uitnodigingen: Laat de ouders (en jarigen) de uitnodiging maken. Uitnodigingen maken kan uiteraard ook gezamenlijk in de klas! Een envelop met uitnodiging is een handige manier om iedereen te bereiken. De envelop versieren met tekeningen of stickers is natuurlijk al een leuk klusje voor de jarige(n) en eventuele hulptroepen. Stuur voor alle zekerheid ook nog even een e-mail met de uitnodiging aan alle ouders, want soms raken de papieren uitnodigingen zoek.

Voorbeeld van een uitnodiging:

Zet vooral op de uitnodiging dat als het feestje buiten schooltijd is en als een kind niet kan, het zich bij de organiserende ouders af dient te melden. Dit voorkomt een te vrijblijvende indruk van de uitnodiging. Het is tenslotte wel een uitnodiging voor een echt klassenfeest.

Vraag in de mail ook of ouders contact willen opnemen als er sprake is van bijzonderheden waar je niet van op de hoogte bent, bijvoorbeeld allergieën of diëten. Geef dit ook door aan de mensen die tijdens het feestje helpen.

Cadeautip: Dit regelen de ouders: vraag van ieder kind uit de klas een klein bedrag (1 euro is al genoeg, advies is maximaal 2 euro) om daarvan één groot cadeau te kopen. Het uitpakken van 25-30 aparte cadeautjes duurt te lang en is erg saai voor de kinderen die toekijken. Bovendien is het wel erg veel van het goede voor de jarige en kan het jaloezie bij andere kinderen opwekken.

De organiserende ouders informeren de ouders, innen het geld en kopen het cadeau.

Overige zaken: Zorg er zo nodig ook voor dat de kinderen een schoon setje kleding meenemen. Dit geldt niet alleen voor jongere kinderen. Ook oudere kinderen kunnen nog wel eens hun kleding vies maken en morsen.

B. Uitvoering

Tips voor hapjes

Omdat wij de feestjes na de lunch en voor het avondeten gaven, hoefden we geen broodjes of warm eten voor de hele klas te verzorgen. Natuurlijk moet er wel iets lekkers gegeten worden. Je kunt besluiten om de ouders het eten en drinken kant en klaar te laten aanleveren, maar de kinderen kunnen ook zelf eten maken. Cupcakes en gezonde stokjes zijn niet alleen erg lekker, maar kinderen kunnen er ook creatief mee aan de slag.

Cupcakes versieren: Cupcakes kunnen versierd worden met strooisels zoals hagelslag, muisjes en diverse soorten spikkels. Uiteraard mag de slagroom niet ontbreken.

Gezonde stokjes maken: Natuurlijk mag er zoet gesnoept worden, maar een gezonde (en creatieve) traktatie is ook lekker. Kinderen kunnen zelf aardbeien, druiven, banaan, knakworstjes, kaas, ananas, meloen, et cetera aan een stokje rijgen en opeten. Op onze feestjes waren deze stokjes steevast een succes.

Zorg eventueel voor een aparte hoek waar gegeten en gedronken kan worden in verband met knoeien.

meer
gezonde en
originele
tractaties vind je
op het internet

Tips voor binnenkomst

Als je het feest buiten schooltijden geeft en de ouders hun kinderen komen brengen of halen let dan op het volgende: Ouders die hun kind komen brengen vinden het vaak leuk om ook de zaal waar het feest is even te bekijken. Een nadeel hiervan is dat ze vaak wat langer blijven. Dat is enerzijds heel gezellig, maar het zorgt wel voor een rommelig, onduidelijk en soms verlaat begin van het feest. Wij kozen er daarom voor om bij de deur (door de jarigen met veel voorpret gemaakte) borden op te hangen met daarop 'verboden voor ouders' geschreven. Ouders konden dan wel even naar binnen kijken, maar alleen kinderen gingen de zaal in. Ook na het feest was het prettig dat deze borden er hingen, zodat er niet ouders al vervroegd – tijdens het laatste gezamenlijke spel of de eindtoespraak – binnenkwamen.

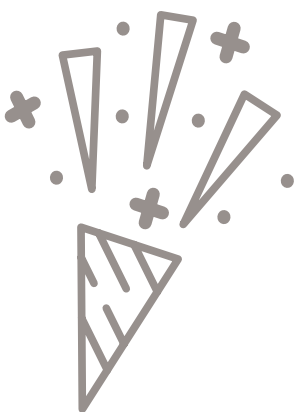

Tips voor het programma

Wij hebben gemerkt dat het met zo'n grote groep als een hele klas verstandig is om 'vrij' spelen af te wisselen met gezamenlijke activiteiten. Vrij spelen staat tussen aanhalingstekens, omdat we de kinderen niet alleen gewoon maar lieten spelen, maar daarnaast ook op verschillende plekken in de zaal verschillende activiteiten aanboden. Een voorbeeld van een middagprogramma is:

- Binnenkomst, kinderen lopen rond en verkennen de zaal (als het niet in de school zelf is).
- Gezamenlijk: officiële opening met welkomstwoord door de jarige(n) of leerkracht, zingen, uitpakken cadeau(s) en uitleg van het programma.
- Daarna mogen kinderen rondlopen en kunnen ze verschillende activiteiten doen. Bij ons was dat: cupcakejes versieren en eten, drummen, samba knutselen, verkleedkleden, voetbalspel. Maar dan stond er bij elke activiteit een begeleider. In dit geval is dat waarschijnlijk niet mogelijk. Dus wees creatief.
- Na ongeveer drie kwartier 'vrij spelen' is het tijd voor een gezamenlijk spel (zie 'Tips voor spelletjes' voor ideeën).
- Vervolgens volgt een tweede ronde vrij spelen waarbij bij ons gekozen kon worden uit: gezonde stokjes maken en eten, gitaar spelen, tas knutselen, verkleedkleden, voetbalspel.
- Na nog een gezamenlijk spel volgt de afsluiting van het feest.

We hebben nog overwogen om de kinderen, bijvoorbeeld met gekleurde linten, in subgroepjes in te delen en de groepjes een voor een langs de verschillende activiteiten te laten gaan. We merkten echter al snel dat het veel beter werkt om kinderen zelf te laten kiezen. Het ene kind wil het liefst de hele tijd knutselen, de ander rent het liefst van de ene naar de andere activiteit.

Tips voor een goede sfeer

Waarschijnlijk weet je uit eigen ervaring met de klas hoe je een goede sfeer kunt creëren. Voor de volledigheid volgen hieronder onze ervaringen met betrekking tot het creëren van een gezellige sfeer:

- Het competitie-element werkt ruzie in de hand en hebben we daarom zoveel mogelijk verwijderd uit de spelletjes. Bij spellen als stoelendans is wel een winnaar, maar het is niet handig om kinderen te laten strijden om bijvoorbeeld speelgoed. Wij losten het op door de winnaar als prijs aan iedereen een snoepje uit te laten delen.
- Maak het programma niet te vol, uitgelaten kinderen vermaken zich prima als ze vrij mogen spelen. Wees flexibel.
- Wees wel voorbereid op kleine vechtpartijtjes en ruzie. Haal en houd in die gevallen de ruziemakers fysiek zoveel mogelijk uit elkaar.
- Let actief op kinderen die weinig aansluiting vinden en probeer hen te betrekken bij het gebeuren. Bijvoorbeeld door zelf mee te doen en hen (onopvallend) er bij te betrekken. Geef kinderen die zich echt niet kunnen vermaken een taakje, zoals bijvoorbeeld de snoepjes en handdoeken bij snoephappen uitdelen.
- Veel lawaai (b.v. drummen) kan storend werken voor de grote groep, hoewel er altijd een paar kinderen zijn die het niet lawaaiig genoeg kan zijn, het hangt dus van de locatie af of drummen geschikt is voor het klassenfeestje.
- Je kunt bij de individuele activiteiten (zoals het drummen) juist die kinderen die normaal onzichtbaar zijn, laten schitteren. En zo kun je activiteiten aanbieden waarmee je 'buitenbeentjes' weer meer binnenboord kan halen.
- Sommige kinderen hebben duidelijke grenzen nodig. Wees daarom duidelijk en consequent.
- Wij zorgden bij de planning van 'welke begeleider bij welke activiteit staat' er voor dat er ook altijd een begeleider 'over' was (vliegende keep). Wanneer een kind dan even persoonlijke aandacht nodig heeft, bijvoorbeeld in geval van bezeren of een driftbui, dan kon het die aandacht ook krijgen.
- Zorg ook voor wat rustige activiteiten voor kinderen die de drukte lastig vinden. Wij hadden bijvoorbeeld naast de hoofdzal een kleine buitenspeelruimte waar kinderen even op adem konden komen.
- Zorg bij buitenactiviteit ook voor mogelijkheden voor binnen of overdekt spelen voor het geval het gaat regen.
- Maak een plan voor (nood)activiteiten bij verveling, zoals stoepkrijt, voetbal, knutselspellen. Wij hadden zelf gamemogelijkheden achter de hand, maar het was geen enkele keer nodig dit ook in te zetten.

Tips voor de afsluiting

Het is verstandig om het feestje op een duidelijke manier af te sluiten, zodat het niet langzaam doodbloedt, maar leuk eindigt. En dankwoord door de jarige(n) kan bijvoorbeeld een mooie afsluiter zijn.

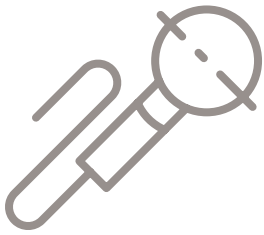
Wij verzamelden alle kinderen bij de uitgang door daar nog een kleine traktatie uit te delen. Precies om vijf uur gingen de deuren open en konden ouders hun kinderen meenemen.

4.

TIPS VOOR SPELLETJES

Er is een eindeloze hoeveelheid spellen voor klassenfeestjes te bedenken. Hieronder volgt een aantal tips over bekende spellen die op onze feestjes goed in de smaak vielen. Daarnaast hebben we zelf twee spellen bedacht. Bij spelletjes waarbij niet de hele klas meedoet, heb je dus eigenlijk meer begeleiders nodig.

A. Bekende spelletjes

Standbeeldenspel

Omschrijving:

Bij de muziek moet iedereen dansen, stopt de muziek dan moet iedereen stilstaan. Wie nog beweegt als de muziek is gestopt, is af.

Bij het standbeeldenspel gaven we de verliezers bij uitschakeling een spekje. Het team fungeert gezamenlijk als scheidsrechter, want het is erg lastig om zoveel kinderen in de gaten te houden. Omdat de verliezers iets krijgen, is het niet erg om te verliezen.

Nodig: Muziekinstallatie of muzikant en presentator.

Snoephappen

Omschrijving:

De scheidsrechter telt af en wie het eerst het snoepje van de bodem van de teil weet te happen, wint. Met dit spel wint eigenlijk iedereen, want elke deelnemer krijgt toch het snoepje.

Nodig: 2 teiltjes met water, handdoeken, snoep dat zinkt.

Kleurenbingo

Omschrijving:

Stop vier gekleurde ballen in een hoed of doos, de vier begeleiders hebben dezelfde vier kleuren ballonnen bij zich in de zaal. De kinderen kiezen een kleur en gaan bij de begeleider met die kleur staan. De spelleider roert in de doos en gaat een bal pakken. Bij een rode bal verliest de groep die bij de rode begeleider staat, bij een gele bal de groep bij de gele begeleider, enzovoort. Na elke ronde kiezen de kinderen die over zijn opnieuw een kleur. De kinderen moeten zo hard mogelijk hun kleur roepen, want dit vergroot hun kansen! Lang wachten met het pakken van de ballen verhoogt het plezier bij de kinderen. De verliezers zijn af en de winnaars mogen trakteren op iets lekkers.

Nodig: vier verschillende gekleurde ballen en idem gekleurde ballonnen, een doos of hoed, vier begeleiders en een spelleider.

Kijk op de website voor meer inspiratie over spelletjes.

B. Zelf ontwikkelde spelletjes

Roze – Blauw

Omschrijving:

Een spelletje waarbij de presentator de kinderen steeds een vraag stelt en twee mogelijke antwoorden geeft, roze of blauw. De kinderen mogen naar het roze of blauwe vak rennen. Een vak kun je maken met stoepkrijt, maar een ballon, een stuk gekleurd papier, of twee begeleiders aan weerszijden met een roze of blauw T-shirt aan kan natuurlijk ook. Wie het antwoord goed heeft gaat door, wie af is krijgt alvast een snoepje.

Nodig:

een presentator en een lijst met vragen, te downloaden van de website www.drukendwars.nl/download-pagina/.

De vragen gaan over verschillende onderwerpen, zoals Donald Duck, dieren, aardrijkskunde, snoep, algemene weetjes en muziek. De vragen zijn niet heel moeilijk en heel divers, zodat iedere deelnemer wel iets weet. Je kunt natuurlijk ook vragen weglaten, aanpassen of nieuwe vragen verzinnen. Een voorbeeld van een vraag (tevens oefenvraag voor het spel begint) is: Kun je je eigen ellebogen likken? Is het goede antwoord:

Roze: Ja of Blauw: Nee (goed)

Kijk op de website om de onderdelen voor de spellen te downloaden.

Duckrace

Dit is een fantasierijk ganzenbordspel voor maximaal 5 spelers.

Omschrijving:

Gooi om de beurt de dobbelsteen en ontmoet muzikale, verrassende en lollige vragen en doe-dingen voor één speler of voor alle spelers. Wie het eerst de finish haalt, heeft gewonnen.

Nodig:

Dobbelsteen en pionnen, ballon, tamboerijn, opnameapparatuur, kaartjes voor hints, sambaballen, pen en papier, kam en vloeitje, stoelen, muziek (gitarist of draagbare cd speler), stopwatch.

Als spelleider mag je natuurlijk volop improviseren. Als de kinderen bijvoorbeeld steeds op dezelfde opdracht komen dan kun je hen nogmaals laten gooien of het cijfer uit de race halen. Ook bij de gezamenlijke opdrachten kan de spelleider de helpende hand bieden, bijvoorbeeld bij hints of het gezamenlijke gedicht opnemen.

Het is handig als je voor dit spel een aparte ruimte hebt, zodat kinderen die niet deelnemen er niet continu doorheen rennen.

De gedownloade duckrace (zie www.drukendwars.nl/download-pagina/) kun je languit op de grond neerleggen (30 A4-tjes) of eventueel in een vierkant.

5.

TIPS VOOR KNUTSELEN EN KLEUREN

Op internet zijn veel knutseltips te vinden. In het algemeen is het raadzaam om wanneer je met een hele klas gaat knutselen geen heel ingewikkelde dingen te maken. Ten eerste is het dan onmogelijk voor een enkele begeleider om al die kinderen te helpen, en ten tweede is het voor de wat minder handige kinderen niet leuk om te merken dat iets niet lukt. Hieronder volgt daarom een aantal voorbeelden van eenvoudige knutselwerkjes.

Sambabeker/trommeltje:

Hierbij versier je plastic bekertjes met stickers en stiften, je vult ze met een beetje rijst of macaroni en maakt ze dicht met aan de bovenkant afgeknipte ballonnen.

Tamboerijn:

Hiervoor heb je nodig kartonnen bordjes, perforator, touw, doppen, schaar, stickers, versiersels en stiften.

Tekenen en kleuren:

Veel kinderen vinden 'gewoon' tekenen of kleuren erg leuk om te doen. Ze hebben er in principe ook geen extra begeleiding bij nodig, zoals bij sommige andere knutselactiviteiten. Het is daarom slim om bij een klassenfeest altijd kleurpotloden, wasco, stiften, wit papier en kleurplaten mee te nemen. Op bijvoorbeeld www.topkleurplaat.nl of www.kleurplatenenzo.nl zijn zeer veel kleurplaten te downloaden.

zoek op het internet voor meer tips over knutselen voor verschillende leeftijden.

Nog meer tips zijn te vinden op de website www.klassenfeestjes.nl.

Heel veel plezier met
de organisatie van
het Klassenfeestje!

rijksuniversiteit
groningen

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

